

[Sønderup.]

faldende med de Priser, som Bygninger, Inventar og Besætninger kan udbringes til. Derfor synes man, det er berettiget at fastslaa, at alt taget i Betragtning er Jordprisen noget af det, som gennem Tiderne er steget mindst af alt, bortset fra hvor der kan være Tale om Byggegrundsværdier; men det, det i det foreliggende Tilfælde drejer sig om, er kun Dyrkningsjord. Idet jeg gaar ud fra, at der kan tages Hensyn til enkelte Ønsker, vi har om smaa Forbedringer i Lovforslaget, kan jeg tilsige vort Partis Tilslutning til det.

Lovforslaget er efter min Opfattelse et Vidnesbyrd om, hvad man i ansvarlige Kredse anser for at være forsvarligt og nødvendigt under de givne Forhold: Der er givet Udtryk for, at man nødtigt ser, at Udstykningen gaar i Staa, men samtidig ønsker man heller ikke at tilsløre det Risikomoment, der kan være ved at starte netop nu. Derfor synes jeg ogsaa, der er Grund til i denne Forbindelse stærkt at understrege de besindige og forstandige Udtalelser, som netop med Henblik paa de særlige Forhold, vi befinder os i, er kommet dels fra den højtærede Landbrugsminister, dels ogsaa fra Direktør Niels Frederiksen.

Under Hensyn til det ønskelige i at faa de for smaa og indeklemte Brug gjort større vil jeg gerne henstille til Ministeren, at der bliver indført en lille Ændring i § 40. Sidst vi behandlede Loven, henstillede vi fra Venstres Side at forhøje Størrelsen af de Tillægslaan, der kunde gives til Forbedringer paa de smaa Brug. Vi opnaaede ogsaa nogen Forhøjelse, men den var efter vor Opfattelse — og det gav jeg Udtryk for — for lille. Det hedder i § 40, at der kan tilstaa Tillægslaan til Forbedringer og Udvidelser til et Beløb, der svarer til Forskellen mellem 16 000 Kr. og tidligere modtagne Laan. Saafremt vi nu forudsætter, at det tidligere modtagne Laan udgør 12 000—14 000 Kr., bliver den Sum, som bliver til Raadighed, kun fra 2 000 til 4 000 Kr., et Beløb, der selvsagt ikke forslaar ret langt til Jordkøb eller Bygningsudvidelser, eller hvad man nu vil tage fat paa. Jeg vil derfor indtrængende henstille, at man ændrer dette saaledes, at der i Loven kommer til at staa, at der kan ydes Tillægslaan, der udgør Forskellen mellem det tidligere modtagne Laan og f. Eks. 18 000 Kr., ja, jeg vil egentlig helst sige 20 000 Kr. i Stedet for det, der nu staaer: 16 000 Kr. Endvidere vil jeg ogsaa anse det for meget betimeligt, om de her nævnte Tillægslaan kunde gives med det fulde

Beløb og ikke som nu begrænses til at udgøre ni Tiendedele af, hvad de paagældende Forbedringer har kostet. Jeg mener, at Tiderne har belært os om det hensigtsmæssige i, at Brugene gøres større. Ved at ændre de her paapegede Forhold kunde vi uden at sætte større Midler ind derpaa yde vort Bidrag dertil.

I § 39 er der foretaget en Ændring, som jeg er meget ked af og derfor gerne ønsker fjernet, især fordi den ogsaa har Relation til de alt for smaa Brug, men til de Brug, hvor der ikke i Forvejen indestaar Statslaan. Der staaer i § 37, som nu foreslaas ændret til § 39, at der til Indkøb af Tillægsjord til mindre Landbrug, hvori der ikke i Forvejen indestaar Statsmidler, kan ydes Laan, hvis Grundværdien ikke overstiger 5 000 Kr. Nu foreslaas det i Lovforslagets § 39, at Grundværdien maa være op til 6 000 Kr. Det er for saa vidt et Skridt i den rigtige Retning; men om det saa er stort nok, er en anden Sag. Jeg mener, det er uheldigt, at der samtidig indføres den Begrænsning, at Ejendommen ikke maa være over 5 ha, for at Ejeren kan faa Laan til Udvidelse. Derfor vilde jeg gerne have dette ændret, da man ellers let kommer til at hindre rimelige Bestræbelser for de paagældende Brugs Supplering. Jeg mener ikke, at en saadan Begrænsning er nødvendig; det er et Spørgsmaal, om vi ikke skulde have den Grænse, der er fastsat opefter, ændret. Det er nu saadan, at en Ejendom ikke kan suppleres op til over 8 ha middelgod Jord. Jeg synes egentlig, at Udviklingen peger i Retning af, at man maa anse det for ønskeligt at gaa højere op.

Jeg finder, det ligger nær, naar vi beskæftiger os med Husmandsbrugene, at fremdrage de vanskelige Forhold, som en hel Del Husmænd i Midt- og Vestjylland befinder sig i, ikke mindst som Følge af de tørre Somre, vi har haft sammenfaldende med den i øvrigt unormale Tid. Jeg har gentagne Gange i Dagbladet „Veskysten“ set, at man har været inde paa disse Forhold, og jeg har ogsaa selv mødt Problemet paa en Række Møder. Det vil sikkert være nødvendigt, at man paa en eller anden Vis kommer de Husmænd, der er i disse Vanskeligheder, til Hjælp. Nu ligger Forholdet jo saadan, at deres Produktion er saa lille og betydningsløs netop som Følge af de Vanskeligheder, jeg her har peget paa, at det ikke vil være muligt at hjælpe dem i Kraft af f. Eks. prishævende Foranstaltninger for deres Produkter. Derfor forekommer det mig, at der er næsten ingen Vej uden om en individuel Hjælp, kan hænde i Form af